

Gozdna šola Hosta

Pot narave

Študijski krožek

Julij – oktober 2020
Mentorica Marjeta Šumrada

Pokrovitelji
Andragoški center Slovenije
Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport
TIC Lož
TV Notranjska

Notranjska regija 2020
Zaključna naloga
Zakoni življenja in pot narave
Vseživljenjsko učenje in osebna rast
Izdalo Društvo Hosta

Študijski krožek Pot narave je potekal v prelepem Snežniškem gozdu okoli gradu Snežnik, kjer smo se podali v branje naravnih zakonov skozi opazovanje, doživljanje in pogovarjanje o tem, kako življenje diha skozi naravo. Naša pismenost življenjske govornice je okrnjena, saj se učimo brati in pisati le z besedami in govorom.

Udeleženci so bili precej nemočni na začetku, zatem pa smo skozi osvetlitev nekaj teh vedenjskih lastnost življenja zlahka začeli sami prepoznavati tudi druge. Več o teh svojih lastnostih, ki nam jih življenje sporoča preko narave boste našli v tej nalogi.

Krožek je potekal v okrilju gozda, vedno smo bili zunaj in si kurili ogenj, vmes pa za nekaj časa tišini in samoti dovolili da nas očisti hrupa misli in nam spregovori skozi tiho govornico življenja. Smem reči, da bo to morala postati negovana in hotena naravna danost človeka za novi rod.

Pot narave

Tisti, ki stojijo na konicah prstov, ne stojijo stabilno.

Tisti, ki hitijo, ne pridejo daleč.

Tisti, ki bi radi zasenčili druge, zatemnijo lastno luč.

Kako naj se izboljšamo, rastemo in napredujemo, če se ne trudimo za to? Ljudje napravimo življenja v poskušanju, da izboljšamo svoja življenja in dobimo dvomljive in vprašljive rezultate. Pridobivamo znanje, zunanje dobrine, utrujamo ume in telesa... in ostajamo v nezadovoljstvu in neuresničenosti. Skozi 'umetnost zalezovanja', ki je učinek vaj ali prizivov moči, ki smo jih bili deležni tekom krožka, spoznamo, da ljudje težimo k neproduktivnim dejanjem... v poskusu, da bi postali vse bolj naravni, stvari le poslabšujemo.

Naša prizadevanja, pravila, vrednote, etika, morala... so zagotovo nameravana v dobrobit človeštva, a po spoznanjih 'umetnosti zalezovanja' bi se morali znebiti vseh. Zakaj? Ker nas vsa človeške iznajdbe oddaljujejo od naravnega teka življenja. Človeška pravila poskušajo spremeniti namero življenja in so poskusi plavanja proti toku... le izčrpajo nas in nas nikamor ne pripeljejo.

Pot narave nas vodi v ne-spreminjanje toka življenja,

v nevmešavanje v njegovo naravno gravitacijo.

Za vse-spreminjajočo se pojavo veselja leži skrivnostna in nedoločljiva Sila Življenja, ki zajema vse in je našim čutom in umu nedotakljiva... vseeno pa jo lahko čutimo in z njo nadvse očarljivo občujemo. Človeški poskusi, da bi jo razumeli in konceptualizirali so zato povsem nesmiselni in ne izhajajo iz Življenjske sile, ampak iz jaza, ki hoče imeti zasluge pri stvarjenju. Izmišlja si imena, koncepte, kategorije, klasifikacije..., izbira, secira, ločuje..., gradi imaginarne strukture in terja njihovo pomnjenje, da jih vzdržuje... medtem ko mu bistvo življenja uhaja izpred okna pozornosti.

Tako se zavajamo, ustvarjamo utvaro, nadomestek resničnosti, ki jo ljudje lahko razumemo... a že sam poskus razumevanja nas oddalji od Sile Življenja.

Tragedija poskušanja

**Pet barv oslepi oko.
Pet not oglušči uho.
Pet okusov otopi jezik.**

Z ureditvijo barv, glasov, okusov... si življenje morda res naredimo lažje dostopno in bolj domače... a ga tudi omejimo, ker je življenje veliko več kot fiksni umski koncept. Isti so poskusi statičnih pravil družbeno-kulturne ureditve, ki nam dajejo (navidezen) občutek nadzora. Na tak način se omejimo in pribijemo našo pozornost na statično mesto v toku življenja, ki je sicer nenehno spreminjajoč se. Tako se odrežemo od življenjskih moči in podpore, ustvarjamo si lastne umske ječe, v kateri pospešeno izgubljammo življenjsko moč.

Tragedija teh poskusov je v samem pomenu besede poskušanje, ki je pač le to – poskus. Bolje je nekaj preprosto le narediti kot le poskušati. Kadar smo v toku življenja, smo dejanje samo, kadar nismo v toku življenja, lahko le poskušamo priti v tok... a vanj nikdar ne pademo. Pojem zelo lepo uresničujejo vrhunski umetniki, športniki, poeti, kadar plesalec postane ples ali slikar slikano ali pesnik pesem.

To je pot narave, v kateri ni prostora za izmišljotine, je prostor notranje tišine, skozi katerega se navdih življenja lahko nemoteno pretakajo v uresničitev, to je prostor nepočutja, v katerem ni človeškega jaza. Pot narave pri človeku poznamo skozi netrudenje, skozi lahkotno udejanjanje brez napora, brez obeta po uspehu, nagradi in brez strahu pred polomom in razočaranjem... kadar stvari 'gladko tečejo' brez našega

poseganja vanje.

Skrivnostna moč nepočetja

Gledano skozi koncept človeške misli, je pojem nepočetja razumljen kot neproduktivna pasivna lenobnost, v kateri ni družbenega napredka. Skozi 'nekoncept' življenjske sile pa moč nepočetja pomeni nevmešavanje v inteligenco Življenja, v njegov Red, v njegovo Nameru... in je gotova pot v razcvet zavesti. V naravnem toku življenja je vsak trenutek novo rojstvo in neprekinjena rast, zato namesto, da uporabljamo nasilje in lasten napor (delanje iz jaza), v katerem izčrpamo omejeno življenjsko moč in je kulturna paradigma današnjega sveta... raje plovimo skozi življenje upoštevajoč njegovo inteligenco in naraven tek stvari.

Umetnost zalezovanja nam razjasni, da imajo dogodki, situacije in življenjski položaji tendenco, da se razpletejo sami in da z ukrepanjem stvari le poslabšujemo. Kadar svoj čas in energijo posvečamo izboljševanju česar koli, se vztrajno oddaljujemo od naravne smeri življenja. Tako zapravimo naše ume in telesa za doseganje nečesa, kar *mislimo*, da bi moralo biti in se bolj in bolj odmikamo od lastne naravnosti in življenjske podpore

Zakaj to počnemo? Veliko zaradi vrednot, ki jih pripišemo določenim stvarem in so kulturno podedovane. Na primer, kadar se borimo proti revščini in se zavzemamo za obilje... ali kadar smo proti osamljenosti in iščemo družbo... tako zanihamo na pekleno gugalnico, na kateri poskušamo zmanjšati neželeno in povečati zeleno. Ironija tega je, da eno brez drugega ne more obstajati, kakor hitro se zavzemaš za eno, povečuješ tudi drugo. Zalezovanje ti razjasni ta absurd in dovoli, da smukneš skozi špranjo med nasprotujočimi si silami v tok življenja. Vsi se trudimo izboljšati svet, očistiti zrak, zmanjšati onesnaženost, nasilje, bolezni... a naša dejanja so z žetvijo rezultatov, v katerih se dobesedno pokopavamo pod umazanijo lastnih izmislekov, vse bolj vprašljiva.

Kako poskušamo

Kako lahko to vedenje zaživimo v današnjem okolju, ki se zdi kot ukrojen za onemogočanje naravnosti? Poskusimo si odgovoriti na to vprašanje tako, da skupaj raziščemo to možnost. Zgoraj omenjeni citati so iz ene najstarejših knjig Dao de Jing Lao Tzuja. Začnimo z najpogostejšim pobudnikom človekovega delovanja t.j. **da poskušamo izboljšati svet**. Na zahodu se je v ta fenomen najbolj poglobil Alan Watts, ki je poudaril, da so t.i. 'dobri' ljudje najbolj problematični. Ideja, da je svet potrebno rešiti ali izboljšati je

gotov znak, da ga iztirjamo iz njegove naravne tendence z izsiljevanjem človeških izmislekov o dobrem in zlem. Vse posvetne in verske vojne človeške zgodovine so nastale iz tega razloga.

Če ne razumeš človeškega uma in se namesto tega pojaviš pred njim kot pred tiranom in pridigaš o dobrohotnosti, pravičnosti, merilih in standardih.... ni to nič drugega kot izkoriščanje šibkosti drugih za paradiranje lastne odličnosti.

Ali ni ironija lastno veličino graditi na napakah drugih in iz zaverovanosti v svoj prav nalagati pravila 'pravičnosti' drugim? Celoten konstrukt človeške družbe temelji na tej predpostavki, da nekdo drug ve bolje za nas kot vemo mi sami in nas za neupoštevanje njihovih dogovorov kaznuje moralno, denarno ali z odvzemom svobode. Tako se ustvarja trenje, ki je potrebno za vzdrževanje nasilnosti družbenega sistema politike, policije, sodnije, farmacije, šolstva, športa in zabave.

Nadlajujemo z naslednjim močnim pobudnikom človekove udejstvovanja t.j **da poskušamo biti srečni**. Vseeno je ali to poskušamo doseči s kopičenjem denarja, premoženja, statusa v človeški družbi, oblasti, vplivnosti na množice, znanja... je samo dejstvo, da to počnemo razlog, da nismo srečni (beri resnični, uresničeni). Živimo v kulturnem prepričanju in miselni fatamorgani, da nas bo socializacija, veliko všečkov naših objav na socialnem omrežju, veliko prijateljev, veliko takih in drugačnih stvari osmislilo, vendar je še vsak prej ali slej prišel do spoznanja, da se pustil zavesti tej ideji zaradi samoljubja in potiskanja samega sebe v ospredje.

Ponovno se zalotimo, da smo se izčrpali v umu in telesu in še nikoli nismo bili dlje od zadovoljstva in sreče. Svobodno in naivno smo sprejeli paradigmo sreče, ki jo ceni družba... bogastvo, osebna superiornost, dobro ime, dolgo življenje..., da je dobro življenje najti v lagodnosti, bogati hrani, finih oblačilih, obiskih naravnih lepot, sladkih zvokih, glasbi... . Da se moramo izogibati skromnosti, slabosti, slabega imena, zgodnje smrti... da grenkobo najdemo v življenju brez počitka, v ustih, ki ne okušajo bogate hrane, v telesu, ki ne pozna razkošnih oblačil, v očeh, ki ne gledajo naravnih znamenitosti, v ušesih, ki ne slišijo opernih arij.

Ljudje, ki nimajo teh razkošnosti so reveži in prestrašenci, ki grdo ravnajo s svojim telesom, med tem ko so hiteči poslovneži, ki kopičijo bogastvo čez vso mero potrebnosti tisti, ki svoje telo uporabljajo superlativno. Kako smo lahko torej srečni? Preden si odgovorimo na to vprašanje, si odgovorimo še na enega prej, **zakaj se nenehno trudimo postati nekdo drug?**

Poglejmo si lepo priliko o stonogi, ki zavida kači, da se lahko giba brez nog, o kači, ki zavida vetru, da se lahko giba v velikih razdaljah brez telesa, čemur veter oporeka, da je dovolj le noga ali prst, da mu preprečijo gibanje.

Življenje je kot popolno ukrojena puzzle sestavljanka, v kateri ni bolj ali manj pomembnih

udeležencev, te lahko naredi samo sodba človeka. Čutimo potrebo, da se spremenimo, da bi ustregli idealu, družbeno vsiljeni podobi srečnih in uspešnih. Podobno kot bi si odsekali šesti prst, da bi ustregli družbeni normi petih prstov. Ljudje smo pristali na duhovno kastracijo, da bi pripadali skupnosti, da bi dobili službo, da bi nahranili domače, da bi preživeli.

Zakaj ne bi mogli preprosto le biti to, kar smo, to, kar nam je življenje namenilo? Kjer ima vsak svoje mesto v celoti, ne da bi se trudil za to ali se prikrojeval, da bi pasal v sestavljanje življenja. V trenutku, ko poskušamo prikrojevati sebe, vržemo svoj in zunanji svet v disharmonijo.

**Kadar ljudje vidimo svet kot lep, ustvarimo grdobijo.
Kadar ljudje vidimo svet kot dober, ustvarimo zlo.**

Praksa

Kako ta spoznanja zaživimo? Že omenjeni Lao Tzu predlaga srednjo pot. To pomeni, da se ne bi smeli naprezati preko svojih zmoglosti in ostajamo osredotočeni, varčujemo z močjo in ohranimo zdravje, da ostajamo nepopačeni in naravni. Ostajaj na sredini, neopredeljen med skrajnostmi, drži se stalnic, živega miru, ne razpršuj se in ohrani celovitost, skrbi za starše in živi polno svoja leta.

Življenje je stalnica, zanesljiva in nespremenljiva, kadar ji slediš, se vsak dan odnaučiš nečesa in vse bolj odkrivaš svojo naravnost. Namesto, da se omejujemo s sistemom dogem in verovanj, le-tega spustimo in se novi in sveži rojevamo v vsak dan, budnih oči in odprtega uma in napravimo prostor življenju, da se nam razkrije, kakršen je in se uresničuje skozi in po nas s svojim Redom in svojo Namero.

Poseganje v naravo je pokazatelj strašne iztiritve iz toka življenja, enako kot je zameglitev videnja življenja s človeškimi izmisleki. Namesto, da trpamo naše ume s človeškim znanjem, se ga otresamo in čistimo naše ume do popolne notranje tišine. Šele takrat postanemo odprti in voljni za (pre)tok življenja. V tem stanju notranjega miru, te skrivnostne moči nepočetja šele doživimo zadovoljstvo t.j. izpolnjenost s samo Silo Življenja, ki je smisel sama po sebi. To je resnična sreča, to je resničen človek, to je izpolnjenost človeškega potenciala in samo-uresničitve.

Nekateri tej poti rečejo post srca. Skozi odnaučevanje se pot nepočetja ponovno izriše pred našimi očmi. To je pot neposkušanja, pri čemer nič ne ostane nedokončano. To je pot, na kateri se življenjsko dogajanje neovirano pretaka skozi nas, ne da bi se ob tem zatikalo ob našo sodbo in posledično na strinjanje in nestrinjanje, na podpiranje ali upiranje, na sprejemanje in zavračanje. Kot bi iz oboda kolesa, ki nas neprenehoma ziba iz

višav v nižave in s tem izčrpava, postali mirujoč center kolesa, od koder nevpleteno in spokočno odmaknjeno opazujemo igro življenja.

POT NARAVE **Frekvenca živih**

V podporo študiji Poti narave, ki je že sama po sebi dovolj zgovorna... za nekoga, ki je o naravi in življenju naučen razmišljati, pa še vedno nekaj nedomačega... sem pripravila nekaj značajskih potez narave, ki jih beremo skozi vedenjsko dinamiko živih bitij.

Kadar se nekdo obnaša tako kot se obnašajo živa bitja, ima frekvenco svojega žara uglaseno s frekvenco živih. Po tej frekvenci nas življenje napaja, hrani, vodi in neguje kot nekaj sebi lastnega. Kadar se naša frekvenca tepe s frekvenco življenja, smo za to disonanco odgovorni sami, zato nas življenje, ki je posebljena ljubezen in svoboda, ne more mimo naše volje negovati s svojimi močmi.

Naša naloga hodcev po Poti narave je, da prepoznamo ta odklon in ga vztrajno trebimo iz našega naučenega razmišljanja in obnašanja, da bi z višjo frekvenco začeli v svoje življenje privabljati darove visoke zavesti.

Vedenjske značilnosti živih bitij:

Samostojnost – Narava je odvisna od podpore življenja, nikoli od drugih pojavnosti.

Učinkovitost – S tem, ko narava vse spušča iz 'svojih' rok, dovoli, da je vse dokončano.

Nepočetje – Narava deluje/poučuje, ne da bi karkoli storila.

Ustvarjalnost – Narava se izraža brez zadrževanja, nato molči.

Mir – Narava pozablja, česar več ni in si ne izmišlja, česar še ni.

Bogastvo – Narava ima vedno dovolj.

Obilje - Narava dopušča življenju Njega samega, zato se ji življenjsko obilje dogaja.

Nevmešavanje – Narava se spontano prilagaja procesu življenja, se ne vmešava v njegov tok in se mu ne upira.

Nenačrtnost – Narava nima svojega načrta za življenje in nima namere prispeti. Narava je!

Nelastninjenje - Narava nima 'svojega' življenja. Življenje je Eno in ne more biti last njegovih 'posledic'.

Modrost – Narava ve, dela in molči. Ima, a ne poseduje. Deluje, a ne pričakuje.

Svoboda – Narava se ne oklepa predstav o tem, kaj naj bi bila, zato lahko zaživi to, kar je.

Raba časa – Naravi je čas ustvarjalna sila. Narava ne reče, 'nimam časa cveteti'. Ne imeti časa je isto kot reči, 'nočem'!

Borbenost – Narava je borka brez primere... nikoli je ne porazi jeza, obup, sovraštvo, malodušje, zavist in pohlep.

Notranja tišina – Narava si ničesar ne misli, zato lahko biva brez sodb o 'pravilnem' in 'zmotnem'.

Ubranost - Narava ne hiti... pa je v njej vse dokončano.

Mogočnost – Narava svojo veličino tiho živi.

Jasnost – Narava ima potrpljenje, da počaka, da se mulj usede in voda zbistri. Lahko miruješ, dokler se prava poteza ne pokaže sama po sebi?

Brezskrbnost – Narava zaupa v trenutno dogajanje in se ne boji zase.

Ljubezen – Narava daje, ker ima... ne zato, da bi dobila povračilo.

Brezstrastnost – Narava je brez sebičnosti in 'osebnih' želja v neprekinjenem zadovoljstvu.

Brezgrajnost – Narava daje najboljše od sebe v vsakem položaju.

Umetnost – Zven narave je glasba življenja.

Neustrašnost – Narava deluje brez upanj in pričakovanj.

Inteligenca – Narava se odziva inteligentno tudi na neumne poteze.

Brezvladje – Narava je red brez vlade. Več kot je pravil in prepovedi, več je tatov in prestopnikov.

Nežna trpežnost – Nežnost narave premaga vsako nasilje. Voda je mehka, a prodre v skalo.

Preprostost – Narava je zadovoljna z danostmi.

Pripravljenost – Vse, kar potrebuje, narava ima in ničesar ne išče.

Ponižnost – Narava ne ve, da ve... ne zaveda se svoje lepote.

Prisebnost - Narava ne definira same sebe, zato je (pri sebi).

Voditeljstvo – Velik voditelj je tisti, ki ga ne opaziš.

Plodnost – Narava daje in ima vedno več.

Gibkost – Kar je trdo in nepremakljivo, je v službi smrti, kar je mehko in gnetljivo je v službi življenja.